

nikola.nu

Vårdprogram inkontinens

Marianne Babra, Uppsala

nikola.nu

Nytt vårdprogram

- Målsättning
  - Nikola kvalitetsprogram
  - Integrera maximalt
  - Enkelhet

- [Utredning och behandling](#)
- [Allmän Anamnes](#)
- [Anamnes blås/tarmfunktion](#)
- [Livskvalitetsbedömning vid blåsproblem](#)
- [Läkemedelsgenomgång](#)
- [Lista för läckage-, urin- och dryckesmätning](#)
- Urinsticka (läkarordination)
- Ev. residualurinmätning i samråd med läkare
- [I-PSS](#) och [Tidsmiktin](#) för män
- [Provokationstest](#) för kvinnor

- [Utredning och behandling](#)
- [Allmän Anamnes](#)
- [Anamnes blås/tarmfunktion](#)
- [Livskvalitetsbedömning vid blåsproblem](#)
- Status- allmänt, hjärta/lungor och bukpalpation
- Gynekologisk status/prostatapalpation/ knipfunktion
- [Läkemedelsgenomgång](#)
- [Lista för läckage-, urin- och dryckesmätning](#)
- Prover: urinsticka/ev. urinodling. P-glukos, s-kreatinin samt PSA
- Ev. residualurinmätning med ultraljud eller tappning, se sidan 7
- [I-PSS](#) och [Tidsmiktin](#) för män
- [Provokationstest](#) för kvinnor
- **Remiss direkt till specialist***

Bedömning – diagnos – planering - mål
 Resultatet från anamnes, status, objektiva och subjektiva mätmetoder ger grund för diagnos – se huvudtyper av inkontinens på sidorna 6-7 och anvisning om individuell vårdplanering. Målet ska beskriva ett framtida önskvärt tillstånd och formuleras tillsammans med patienten.

Behandling/åtgärd av ansträngnings-, trängnings- och blandinkontinens
 Mål och patientens förmåga till delaktighet avgör behandlingsstrategi på rätt vårdnivå. Ordination och behandling skall utvärderas och omprövas regelbundet eller vid förändrat status.

- [Checklista för rådgivning](#) allmän rådgivning om egenvård och för att förbättra blåstömning
- [Toalettassistans/toalettschema](#)
- Bäckebottenträning initieras. [Bäckebotten för kvinnor](#). [Bäckebotten för män](#). Vid behov remiss till sjukgymnast i primärvården - se sidan 12
- Individuella inkontinenshjälpmedel utprovas med hjälp av läckagemätning och förskrivs var 3:e månad
- [Aktiviteter i det dagliga livet - ADL](#) anpassning av miljö/hjälpmedel
- Lokal östrogenbehandling vid urogenital atrofi eller efter menopaus - se farmakologisk bilaga sidan 20 samt rekommenderade läkemedel www.lul.se/lakemedel
- [Råd tarmtömning](#) normaliserade avföringsvanor
- [Läkemedelsgenomgång](#)
- eventuellt justera och/eller sanera läkemedel

Behandling/åtgärd av trängnings- och blandinkontinens

- [Blåsträngningsinstruktioner](#) initieras av läkare
- Farmakologisk behandling - se bilaga sidan 19 samt rekommenderade läkemedel på www.lul.se/lakemedel

Överrinningsinkontinens är ett akut tillstånd som behandlas med KAD (kvarkateter) alternativt RIK (Ren Intermittent Kateterisering) samt remiss direkt till specialist

Uppföljning görs för att ta reda på om planerade åtgärder har genomförts. [Kvalitetsindikatorer på individnivå](#)
[Kvalitetsindikatorer på verksamhetsnivå](#)

Remiss till specialist enligt indikation - se sidan 15
 Kontrollera att remissen är fullständig enligt checklista – se sidan 16

- *Remiss direkt till specialist - se sidan 15**
- Misstanke om cancersjukdom
  - Makroskopisk hematuri
  - Urinretention/överrinningsinkontinens
  - Snabbt uppkomna eller nydebuterade urinläckage- och/eller urinträngningsproblem
  - Besvär efter prostataoperation

Flödesschema – direktlänkar Nikola

• Utredning och behandling	→	• Nikola
• Allmän anamnes	→	• Nikola
• Anamnes blås/tarmfunktion	→	• Nikola
• Livskvalitet	→	• Nikola
• Läckage-, urin-, dryckesmätning	→	• Nikola
• Tidsmiktion	→	• Nikola
• Toalettassistens	→	• Nikola
• Bäckententräning	→	• Nikola
• M.fl.	→	• Nikola

Inkontinensfrågor

Aktuellt om inkontinens

Kvalitetsdokument

Produktkatalog -
inkontinenshjälpmedel

Samordnare

Inkontinensfrågor

I Uppsala län finns ett inkontinensråd. Det finns också en **samordnare för inkontinensfrågor** som informerar, utbildar och stödjer förskrivare, t ex distriktssköterskor som provar ut och förskriver ut rätt inkontinenshjälpmedel till patienter med inkontinens. Det finns också ett system för kvalitetsuppföljning. Det finns vårdprogram och behandlingsriktlinjer för urininkontinens samt ett förskrivarstöd som hjälpverktyg för verksamheten. Syftet med riktlinjerna är att fortlöpande förbättra inkontinensvården.

Nytt vårdprogram:

Vårdprogram för urininkontinens och blåsfunktionsstörning i Uppsala län

Länk till webbutbildning

Vårdprogram för urinkontinens och blåsfunktionsstörning (YouTube)

NYTT VÅRDPROGRAM FÖR URININKONTINENS

Från Landstinget i Uppsala län

Kontaktuppgifter

Marianne Babra,
Inkontinenssamordnare
Hälsa och habilitering,
Funktionsstöd och hälsa,
Hjälpmedelscentralen

Telefon

018-611 76 41

Skicka e-post

[Skriv till mig! >>](#)

Andra webbplatser

[1177.se](#) Information för allmänhet och patienter

[nikola.nu](#) - Nätverk inom blås och tarmfunktionsstörning

[Sinoba.se](#) - Föreningen för kunskap om urininkontinens och blåsproblem

Övrigt

[Produktkatalog för inkontinenshjälpmedel \(pdf\)](#)

nikola.nu

Tack

<http://www.lul.se/inkontinensfragor>

